

Examenul național de bacalaureat 2023
Proba E. b)

Limba și literatura turcă maternă

Varianta 4

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Araba Sevdası

Bihrûz Bey bu dakikada pek bedbaht idi. Keşfi Bey'in o sûretle haykırması, hanımların o sûretle gülüşmesi, suâlinin cevapsız kalması, arabacının, o teresin de - Landonun kapısını açmakta, harumları alıp gitmekteki sür'ati, nihayet sarışın hanımın arabadan bakıp da bir **adiyö**¹ cük bile demeksizin çıkıp gitmesi bîçâre beye pek tesîr etmiş idi. Bu fart-ı teessür şaşkınlığı içinde defaten hâtınna Lando'yu takip etmek fikri geldi. Kapının yanında bağcı kılığında iki kişi durmuş konuşuyorlardı. Onlara bakarak sertçe bir edâ ile "**Mon ekipaj?**"² dedi ve muhâtaplan tarafından bir hareket-i serîaya muntazır oldu. Fakat herifler bundan bir şey anlamadıklarından mütehayyirâne birbirlerine bakmaktan başka bir şey yapamadılar. Bihrûz Bey'in buna da canı sıkıldı. Artık kendi gözleriyle arabasını aramaya başladı. Halbuki yukarıki kapıdan bahçeye girdiği zaman ekipaj'ı aşağı kapıya getirmesini koşe'ye tenbih etmemiş idi. Onun içi araba kendisine bıraktığı yerde muntazır oluyordu. Sarışın hanımın ardı sıra bir kere bahçeden dışarı çıkmış bulunduğu için şoseden yukarı şitâb ile yürümek istediye de birbiri ardınca gelmekte olan arabaların izdihâmından ve husûsiyle bir san bulut gibi havaya suûd etmekte olan tozun kesretinden ürktü. Tekrâr bahçeye girdi. Acele ile dühûliye vermeyi unutmuş idi. Vâki ilan ihtâr üzerine elini cebine soktu, bir mecidiye çıkardı, para alan adama fırlattı. Mecidiye'nin üst tarafını almaya meydan yok idi. Koşar gibi bir sûretle yürürken Keşfi Bey'i biraz evvel gördüğü yerde göremeyince sûratini daha ziyâdeleştirdi. Bu aralık yolunun üzerinde karşılaştığı süslü bir madamanın fistanına bastı yırttı. Telâşından zarârdide olan zâtın cinsiyetini ve bâhusûs bîgâneliğini düşünemeyerek "**pardon mon şer!**"³ dedi geçti. Biraz daha ötede bir tepsi içinde kahve ve bira götürmekte olan (garson)a çarptı, tepsiyi yere düşürdü. Şişeler kırıldı, dökülen kahveler, biralar kendisiyle berâber kadın erkek birkaç kişinin daha üstüne başına sıçradı.

Recâizâde Mahmud Ekrem

¹ Adieu: Elveda.

² Mon equipage?: Arabam nerede?

³ **Pardon mon cher!**: Özür dilerim dostum!

Yukarıda verilen metniyi okuyup, sorulara cevap veriniz:

1. Bihrûz Bey niye şaşırıldı? **(6 puan)**
2. Metne dayalı, anlaşılmağın rölünü belirten 60 kelimelik bir açıklama oluşturunuz. Anlaşılmağlık nereden meydana çıkıyor? **(6 puan)**
3. "Sarışın hanımın ardı sıra bir kere bahçeden dışarı çıkmış bulunduğu için şoseden yukarı şitâb ile yürümek istediye de birbiri ardınca gelmekte olan arabaların izdihâmından ve husûsiyle bir san bulut gibi havaya suûd etmekte olan tozun kesretinden ürktü." cümleleri açıklayınız. **(4 puan)**
4. "Artık kendi gözleriyle arabasını aramaya başladı." cümlesindeki "aramak" sözcüğünü dört değişik cümlede kullanınız. **(8 puan)**
5. "Keşfi Bey" sözcüğü isimdir. Bu ismin üç özelliğini yazınız. **(6 puan)**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

"Dil dünyadaki hem en güzel, en tatlı şey; hem de en çirkin, en acı şeydir" sözünü açıklayan, 150-300 kelimelik bir kompozisyon oluşturunuz.

Kompozisyonu yazarken:

1. Uygun bir başlık seçmeye; **(5 puan)**
2. Kompozisyon kurallarına uygunluk; **(5 puan)**
3. Konuyla ilgili örnek verme; **(5 puan)**
4. Kelime hazinesi ve ifade zenginliğine; **(5 puan)**
5. Original buluş yapmaya; **(5 puan)**
6. Yazım ve noktalamaya dikkat ediniz. **(5 puan)**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Ceylan Beşir üniversiteyi bitirmiştir ve bir şirkete iş başvurusu yapmak istemektedir. Ceylan Beşir'in özgeçmişini kurallara uygun olarak yazınız.

Özgeçmiş yazarken:

1. Özgeçmişinin kurallarını kullanmaya;
2. Düzgün cümle kurmaya;
3. Uygun deliller getirmeye;
4. Konu bütünlüğüne;
5. İmla ve noktalamaya dikkat ediniz.

(6 puan)

(6 puan)

(6 puan)

(6 puan)

(6 puan)